

BESZÁMOLÓ a környezet állapotáról

Az 1995. évi LIII. tv. – a környezet védelmének általános szabályairól – 46. §. (1) bekezdés e) pont, értelmében a települési önkormányzatnak a környezet védelme érdekében elemezni, értékelni kell a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatnia kell a lakosságot, továbbá az 51. §. (3) bekezdés értelmében a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot. A hivatkozott jogszabályi előírások teljesítésére a következő tájékoztatást adom:

"Minden, ami a föld felszínén és felszíne alatt van, szakadatlanul átalakul, mivel a Föld él, és lelke van."

/Paulo Coelho/

A KÖRNYEZET VÉDELEMMEL KAPCSOLATOS HATÁLYOS ÖNKORMÁNYZATI RENDELKEZÉSEK

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére és elszállítására vonatkozó helyi közszolgáltatásról rendelet főbb szabályai:

A rendelet célja Vinár község közigazgatási területén keletkezett nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére, elszállítására és ártalommentes elhelyezésére vonatkozó helyi szabályok megalkotása.

A rendelet tárgyi hatálya a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben meghatározott nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésével, és ártalommentes elhelyezésével összefüggő közszolgáltatás teljes körére terjed ki.

A rendelet személyi hatálya a község közigazgatási területén lévő azon ingatlanok tulajdonosaira, használóira (a továbbiakban: tulajdonos) terjed ki, melyek ingatlanjain keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz nem a közterületen meglévő szennyvízelvezető hálózatba van bevezetve.

Vinár Község Önkormányzata a közigazgatási területén keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését, elszállítását és ártalommentes elhelyezését szervezett helyi közszolgáltatás útján biztosítja.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésével, elszállításával és ártalmatlanító helyre történő elhelyezésével kapcsolatos közszolgáltatás teljes körét a Talajerőgazdálkodási Kft. (8500 Pápa, Szabó Dezső u. 50.) jogosult és köteles ellátni, Vinár Község Önkormányzatával kötött szerződés alapján.

A vállalkozó (a továbbiakban: közszolgáltató) által szállított, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet a Pápai Víz-és Csatornamű Zrt. által üzemeltetett szennyvíztisztító telepen (Pápa, Szabó D. u. 78.) helyezi el.

A közterületek tisztán tartásáról és az elhagyott hulladék felszámolása érdekében tett helyi intézkedésekről szóló rendeletervezet hivatott szabályozni azon intézkedéseket, melyeket az ingatlanhasználóknak szükséges megtenni a köztisztaság megőrzése érdekében. A rendelet hatályba lépését követően kötelező érvényű előírásokat, szabályokat fogalmaz meg környezetünk megóvása, tisztán tartása érdekében.

Fontos célkitűzés a települési környezet szennyezésének, fertőzésének elkerülése, az elhagyott hulladéklerakatok kialakulásának megelőzése.

Az ingatlanhasználó köteles gondoskodni:

- a) az ingatlan előtti járdaszakasz,
- b) a szilárd burkolatú közút széléig nyúló zöldterületek,
- c) a járdaszakaszok melletti nyílt árok és ennek műtárgyai,
- d) kiépített beton vagy egyéb átereszek,
- e) járdához tartozó folyókák és víznyelő rácsok tisztántartásáról.

Az önkormányzat célja a település közigazgatási területén az elhagyott hulladék felszámolása. Ennek érdekében szükség esetén felderíti az elhagyott hulladék tulajdonosát.

A TELEPÜLÉS KÖRNYZETEVÉDELMI HELYZETE 2024.

A környezetvédelem egy társadalmi tevékenység, amely az emberi társadalom által saját ökológiai létfeltételeiben (saját maga által) okozott károsodások megelőzésére, a károk mérséklésére vagy elhárítására irányul.

A Földön az élő és élettelen dolgok bonyolult rendszerekben kapcsolódnak össze. Az ember is a rendszer része, és tevékenységeivel nagymértékben befolyásolja a természeti környezeti elemeket (levegő, felszíni és felszín alatti vizek, föld, élővilág).

A beszámolóban, a teljesség igénye nélkül, a környezeti elemek közül a levegő, a felszíni és felszín alatti vizek állapotának jellemzői, illetve azok megőrzésére tett intézkedések kerülnek ismertetésre.

1. Környezeti elemek állapota

1.1. A levegő minősége

A médiában egyre gyakrabban szerepel hírként a települések légszennyezettsége. A levegő minőségét több tényező befolyásolja, többek között a közlekedés, a növényzet, az ipari, mezőgazdasági, vállalkozói tevékenységek, az alkalmazott fűtési technológia stb. Településünk jellemzően továbbra is a jó levegőminőségi kategóriába tartozik. Ipari méreteket öltő, jelentősnek mondható szennyezőanyag kibocsátó forrás nem található. A fűtésből eredő légszennyezés sem kritikus, bár azzal, hogy a gázfűtésről egyre többen váltanak vissza a hagyományos (fa, szén) fűtésre, a levegő minősége érezhetően romlott. A romlás különösen ködös, párás estéken érezhető. A növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett növényi részek égetése még mindig jelentős, a komposztálást továbbra is szorgalmazni kell.

1.2. Víz védelme

A víz mindennapi életünkben, környezetünkben nagyon fontos szerepet tölt be. Különböző formáját más-más célra használjuk. Víz nélkül nincs élet, ezért egyértelmű, hogy a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata a víz védelme. Ez konkrétabban azt jelenti, hogy a vizek mennyiségi és minőségi védelmét, valamint a fenntartható vízkészlet - gazdálkodást biztosítanunk szükséges, és az esetleges károsodásokat meg kell előzni.

Néhány jó tanács:

- Csökkentsük a műtrágyák és növényvédőszeresek használatát!
- Környezetkímélő mosó- és mosogatószereseket használjunk és csak a feltétlenül szükséges mennyiséget alkalmazzuk!
- Sűrű zsiradékot, olajat, ételmaradékot, valamint erős vegyszereket ne öntsünk a lefolyóba WC-be stb!
- Takarékoskodjunk a vízzel (fürdés helyett zuhanyozzunk, a mosógépet rakjuk tele ruhával, összegyűjtött esővízzel locsoljunk, ne folyassuk feleslegesen a vizet stb.)!

Fontos célunk vizeink épségének megóvása, helyreállítása, használat utáni megtisztítása olyan mértékben, hogy az a legjobban közelítsen a használat előtti minőséghez.

A felszíni víz minőségét befolyásoló tényezők

Az utóbbi években a településen jelentős belterületi fejlesztések történtek. Többek között a csapadégyűjtő hálózatok rekonstrukciója, kibővítése, építése-tervezése, és a burkolt felületek jelentős növekedése jellemző. Ezen fejlesztések jelentősen megnövelik az egyidejűleg a belterületekről elvezetendő csúcs idejű csapadékvizek mennyiségét. A Marcal a fő befogadó, így a térség belvíz-érzékenysége, veszélyeztetettsége a Marcal karbantartásától nagymértékben függ.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő árkok a külterületen elszórtan helyezkednek el. A belterületek közelében lévő külterületi árkok és műtárgyak állapota 40-60 %-os, és folyamatosan romlik.

Az önkormányzati külterületi belvízcsatornák állami tulajdonba adása továbbra sem valósult meg. Korábban úgy volt, hogy ezek át fognak kerülni az államhoz. Erre nem került sor és már a hírek sem szólnak róla.

A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése nagy előrelépést jelentett a felszíni és a felszín alatti vizek vízminőségének megőrzése, illetve javítása szempontjából.

A szennyvízcsatorna-hálózatra való lakossági rákötések ösztönzésével kapcsolatban elmondható, hogy a lakosság mintegy 98%-ban rákötött a csatornahálózatra. A rá nem kötött ingatlanok egy része lakatlan, vagy olyan fogyasztói kört jelent, ahol az ingatlanban nincs fürdőszoba, nincs szennyvízgyűjtés. A település rendelkezik a talajterhelési díjra vonatkozó rendelettel. Jogszabály írja elő a rákötési kötelezettséget. - A rákötést a Járási Kormányhivatal rendelheti el.

Ivóvízbázis-védelem vonatkozásában szükséges intézkedések az ivóvízminőség-javító program keretében kerültek megvalósításra.

A jelenlegi ivóvízszolgáltatás a Pápa-Tapolca-fő karsztvízbázisról történik.

A földtani közeg, a felszín alatti vizek további terhelésének elkerülése érdekében a kutak vízszintjének állandó ellenőrzésével megfigyelésre kerül a rétegvízszint alakulása.

Az ivóvíztermelés több mint 30-40%-kal történő visszaesése is hozzájárult a vízkészletek pozitív irányú változásához.

A település kútjainak regisztrálása csak jogszabályi szinten szabályozott, a megvalósítás feltételei máig rendezetlenek.

2. Települési környezet tisztasága

Az önkormányzat nagy gondot fordít a közterületek fenntartására. A közcélú munkában foglalkoztatottak folyamatosan takarították a temető és a közparkok területét, a buszöblöket, a településre bevezető utakat. Igény esetén ellátták idős emberek ingatlana előtti közterületek fenntartását, végezték a bozótirtásokat, faültetést, zöldfelületek fenntartását, illegális hulladék lerakások felszámolását stb.

A köztisztasági tevékenység legkritikusabb feladatköre a téli, november közepétől általában következő év márciusáig tartó időszakban végzett „hó eltakarítási munka”. A korlátozott anyagi és technikai lehetőségek miatt hó és jégmentesítés a legkritikusabb esetek kivételével kizárólag hóekézési munkákra korlátozódik. Az elmúlt időszakban sokkal nagyobbak lettek a lakossági elvárások mind a hóeltakarítás minőségével, mind a bevont területek nagyságával kapcsolatban. Az önkormányzati finanszírozás nem elégséges ahhoz, hogy az elvárt időn belül minden belterületi burkolt út „szürke”, azaz teljesen hómentes legyen. A külső vállalkozók bevonása hatékonyabbá teszi a munkavégzést, de fajlagosan jelentősen növeli a költségeket.

2.1. Kommunális szilárd hulladékok megfelelő kezelése és ártalmatlanítása

A települési szilárdhulladék közszolgáltatás keretei között a szolgáltató az alábbi feladatokat látja el:

- települési szilárdhulladék begyűjtése lakossági és közületi ügyfelektől
- eseti megrendelés alapján történő települési szilárdhulladék szállítás
- szelektív hulladékgyűjtés, -kezelés
- lomtalanítási lakossági veszélyes hulladékgyűjtési akció lebonyolítása
- köztisztasági feladatok (illegális hulladéklerakó felszámolás)

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a rendelkezésre álló szállítási kapacitással az üzembiztonsági és gazdaságossági szempontoknak megfelelően teljesíthető - a települési szilárd hulladékok végső elhelyezése - a szállítási távolság ellenére is.

Kötelező szabványos gyűjtőedény használata. - A lakossági szilárdhulladék gyűjtése és elszállításra történő átadása egyedi szerződések alapján 60, 80 és 120 l-es kukákban történik. A szállítási gyakoriság: heti. Lehetőség van 400 l-es szelektív hulladékgyűjtő edények használatára is. Ezzel a lakosság egy része él is. A szelektív hulladék szállítási gyakorisága: havi. A településen a központi szelektív hulladékgyűjtés megszűnt.

III.

A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT ÉRTÉKELÉSE

A FÖLD ÁLLAPOTA

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira környezetkárosítás történt volna. A település talajának termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága megfelelő.

A VÍZ ÁLLAPOTA

A felszíni és felszín alatti vizek, azok készletei, minősége és mennyisége veszélyeztetett. Sajnos a település kutjainak vízminősége a környezetterhelés hatásai miatt megromlott. A szennyvízcsatorna kiépülése óta a vízminőség romlása megállt, de a várt jelentős javulás sajnos még nem következett be.

A község ivóvízellátása közműről megoldott, de az ivóvízellátást biztosító, vízkészleteket fokozott védelemben kell részesíteni.

A LEVEGŐ ÁLLAPOTA

A levegőt terhelő mesterséges hatás, amely azt, vagy közvetítésével más környezeti elemet sugárzó, folyékony, légnemű, szilárd anyaggal minőségét veszélyeztető, vagy egészséget károsító kibocsátás a településen jelenleg nincs.

AZ ÉLŐVILÁG ÁLLAPOTA

A vörösiszap-katasztrófa teljesen kipusztította a közeli Marcal élővilágát, továbbá a térség vadállományának jelentős mértékű pusztulását is eredményezte. A természet reprodukáló képességét dicséri, hogy a károsodott területeken már visszaállt az élet.

Az élővilág védelme – az ökológiai rendszer természetes folyamatainak, arányainak megtartása és működőképességének biztosítása – most különösen fontos.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA

Az épített környezet védelme során biztosított az ingatlanok, közterületek tisztántartása, a közterületek szennyezésének megelőzése.

A közterületet szennyező tevékenység településünkön nincs.

Az egyes ingatlanok, ingatlanrészek tisztántartásáról az ingatlanok tulajdonosai folyamatosan gondoskodnak.

AVAR ÉS KERTI HULLADÉK ÉGETÉS

Folyamatos a komposztálás szorgalmazása. Az akció célja – elősegíteni a kerti hulladék hasznosítással (komposztálással) történő megsemmisítését.

Az avar és kerti hulladék ártalmatlanításáról sajnos a tulajdonosok egy része - még mindig - égetéssel gondoskodik.

A PARLAGFŰ

A tulajdonosok, illetve a használók kötelesek ingatlanaikat folyamatosan parlagfűtől mentesíteni. Sajnos ez nem mindig történik meg. Törekedni kell arra, hogy a parlagfű irtása lehetőleg teljes mértékben megvalósuljon. A parlagfű irtás jogi eszközökkel kikényszeríthető.

A HÁZTARTÁSI HULLADÉK SZERVEZETT SZÁLLÍTÁSA

A háztartási hulladék elszállításáról az önkormányzat - szerződésben rögzített megbízás alapján – az Ajkai Avar Kft – mint megbízott útján gondoskodik. A szervezett szemétszállítás a település egész területére kiterjed. A szolgáltatás igénybevétele kötelező.

A szemétszállítási díjat az ingatlan tulajdonosok a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt-nek fizetik.

IV.

ÖSSZEFOGLALÓ

A környezet védelme az egyénen múlik, de a hatását a közösség viseli, ezért kiemelt figyelemmel kell kísérni a környezet állapotát.

A település környezetvédelmi helyzete hasonló a környező településekéhez. A szennyvízcsatorna és szennyvíztisztító beruházás megvalósulásával a település össz-közműves lett, ami jelentős mértékben javította a település környezetvédelmi állapotát, vagy legalábbis megállította a további romlást.

*„A természet varázsát ontja bőven.
A fűben, a virágban és a kőben.
Ó nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy ne szolgálná javad;
De nincs oly jó, melyben ne volna vész,
Ha balga módra véle visszaélsz!”
(William Shakespeare)*

Községünk intenzíven fejlődő, élhető település, ahol a környezetvédelmet és a fenntarthatóságot szem előtt tartva felelősségteljesen hozzák meg a településfejlesztési döntéseket.

Vinár, 2024. november 20.

Sipos Gabriella s.k.
polgármester